

“Toerisme vernietigt nog al te vaak haar eigen bestaansreden.”

Hoe kunnen we de negatieve impact van het toerisme beperken en de zegeningen opschrijven? Dat was de vraag waarop 30 NGO's uit 19 landen, waaronder onze organisatie, in maart van dit jaar in Berlijn een antwoord zochten. Uit deze conferentie vloeide de Berlin Declaration on Transforming Tourism. Andrea Lichtenacker, algemeen coördinator van Naturefriends International, geeft een woordje uitleg.

Wat is het doel van de Berlin Declaration?

Deze verklaring geeft een samenvatting van de grootste uitdagingen waarmee het duurzaam toerisme te kampen heeft en eist bovendien concrete actie. Wij roepen iedereen op om de verklaring te ondertekenen en ook actief te ondersteunen. Alleen zo zijn noodzakelijke veranderingen van het huidige toeristische model mogelijk. Het is een manier om de druk op de industrie en politici te verhogen.

Hoe kunnen we zulke veranderingen afdwingen?

Een sterke regelgeving is de basis van echte verandering. Grote vervuilers als de zee- en de luchtvaart moeten aan banden worden gelegd. Maar ook een verantwoord gebruik van grondstoffen in toeristische bestemmingen, de inspraak van de lokale bevolking en het respecteren van mensenrechten zijn strijdpunten. Toerisme kan enkel een bijdrage leveren aan duurzame groei als ook de lokale bevolking erbij wordt betrokken. Een cruciale rol is weggelegd voor de verantwoordelijkheid van de consument. Daarom hebben we een transparant certificatiesysteem nodig voor toeristische producten. Toeristen moeten hun weg vinden door een hele boel labels - wat het beslissingsproces moeilijk maakt.

Wat kunnen wij, Natuurvrienden, doen?

De kracht van onze beweging ligt in haar 350.000 leden. Als zij onze boodschap oppikken, dan ontstaat er een immens potentieel om beslissingsmakers, consumenten en de toeristische industrie te beïnvloeden. Met onze lokale groepen implementeren we best practices voor duurzaam toerisme, bijvoorbeeld in het kader van het Landschap van het Jaar (project van NFI dat een ecologisch waardevolle grensregio economisch en toeristisch opwaardert, nvdv.), dat voor het eerst zal plaatsvinden in Afrika van 2018 tot 2020. Met Tour d'Horizon, waarbij onze leden het Landschap van het Jaar ontdekken, tonen we hoe we respectvol kunnen reizen. Sinds dit jaar bieden we iedereen de kans om

via ons Klimastfonds de uitstoot van auto- of vlieguren te compenseren. Last but not least, via onze deelname aan de Green 10 of het European Environmental Bureau proberen we invloed uit te oefenen op het beleid.

Heeft u de indruk dat het lukt om invloed uit te oefenen? Klimaat lijkt niet meteen topprioriteit te zijn bij politici.

Tegenwoordig worden regeringen gedreven door populisme en korte-termijn belangen op economisch vlak. Beleidsmakers engageren zich om duurzame maatregelen te nemen, maar treuzelen wanneer er knopen moeten worden doorgehaakt. Het doel van de toeristische industrie blijft groei en winstmaximalisatie - ongeacht de negatieve effecten die dit heeft voor de mensen en de omgeving. Toerisme vernietigt in vele regio's haar eigen bestaansreden: de natuur, maar ook de cultuur en de tradities. Er zijn uiteraard bedrijven die duurzame thema's serieus nemen, maar die spelen eerder een kleine rol.

Wat met de Wereldtoerismeorganisatie (UNWTO)? Het felt dat ze de website van het Internationaal Jaar voor Duurzaam Toerisme voor Ontwikkeling pas in maart online hebben geplaatst, getuigt van weinig ambitie.

Ook zij lanceren veel verklaringen en beloftes, maar de toepassing ervan blijft uit. UNWTO focust op groei, maar groei is niet hetzelfde als duurzaamheid. We moeten nadenken over het verminderen van armoede. Meer toerisme betekent niet automatisch dat het inkomen van de lokale bevolking stijgt. En zelfs als er eerlijke jobs voor de lokale mensen worden

gecreëerd - wat dan te zeggen van de mogelijke negatieve impact op het ecosysteem, of de achteruitgang van lokale landbouw en visserij? Of de CO2-uitstoot van luchtverkeer? Momenteel is dat de drijvende kracht van klimaatverandering - wat een van de grootste risico's is voor armoede, zeker in het Zuiden.

Het is moeizaam vechten tegen spotgoedkope vliegticketts...

Rekening houdend met het ontbreken van bindende regelgeving, is de impact van consumenten sterker dan ooit tevoren. We moeten hen motiveren om kritisch na te denken over de impact van hun keuzes. Een sterk maatschappelijk middenveld speelt een grote rol in dit proces - en met onze 350.000 leden zijn we er een belangrijk deel van! We hebben de kennis die kan dienen als basis van verandering - de uitdaging ligt in de toepassing. Dus, verdubbel de inspanning om van dit Internationaal Jaar voor Duurzaam Toerisme voor Ontwikkeling een jaar vol actie te maken en onze visie in de realiteit om te zetten.

Laten we even dromen. Hoe ziet de toekomst van het toerisme eruit?

Milieuvriendelijk en fair. De lokale bevolking, en niet de grote bedrijven, zal voordeel halen uit het toerisme. Toerisme moet mogelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen met beperkingen. Broeikasgassen worden verminderd dankzij technologische vooruitgang. Vliegen en veren, de twee grootste vervuilers van de toeristische industrie, zullen verplicht worden hun uitstoot te verminderen en te compenseren.

DIJES EVERAERTS

**De Berlin Declaration
nalezen en ondertekenen kan via:
www.tourismconcern.org.uk/
berlin-declaration-transforming-tourism**